

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Contactos Lingüísticos e Literarios na Tradición Románica	Código	613G01044	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Sanchez Palomino, María Dolores	Correo electrónico	maria.dolores.sanchez.palomino@udc.es	
Profesorado	Sanchez Palomino, María Dolores	Correo electrónico	maria.dolores.sanchez.palomino@udc.es	
Web	https://guiadocente.udc.es			
Descrición xeral	Estudo do contacto das linguas románicas entre si e con outras linguas non románicas, así como das influencias literarias dentro da tradición románica e entre esta e outras tradicións literarias no período medieval.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Coñecer a importancia do contacto lingüístico, literario e cultural dentro do espazo románico e a súa influencia na diferenciación das distintas linguas e tradicións literarias.	A1 A7 A11 A15 A20 A22 A23		
Ser capaz de distinguir e analizar os elementos que proceden do contacto lingüístico nas linguas románicas.	A9 A14 A15	B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9	C4 C6 C8
Valorar a importancia da diversidade cultural e das relacións interculturais.		B5 B8	C4 C7
Coñecer e valorar a importancia do espazo lingüístico e literario románico en relación con outras tradicións lingüísticas e literarias, en particular coa da lingua obxecto de estudo do grao.	A14	B5 B7 B8 B10	C4
Coñecer e ser capaz de utilizar os principais recursos e aplicacións existentes para o estudo dos contactos lingüísticos e literarios en relación coas linguas románicas.	A14	B1 B2 B3 B5 B6 B9	C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O contacto entre o latín e outras linguas como factor de formación e diferenciación das linguas románicas.	1.1. Marco histórico e cultural. 1.2. O latín e as linguas prerromanas. 1.3. O latín e as linguas de superestrato (linguas xermánicas, árabe, eslavo, húngaro, turco e outras). 1.4. O latín e o grego como lingua de adstrato.
2. Algunhas situacións de bilingüismo e/ou diglosia na Romanía actual.	2.1. A situación lingüística en España e/ou Francia e/ou Italia.
3. Tradicións literarias e xéneros na Idade Media románica: o seu percorrido por distintas linguas.	3.1. A alegoría: do "Roman de la Rose" á "Commedia" de Dante. Fontes latinas e tradicións europeas. 3.2. O conto: do "exemplum" á "novella". 3.3. Petrarca e o petrarquismo. 3.4. Contactos líricos e tradicións (lírica culta e tradicional).
4. A lenda de Tristán e a súa difusión noutras tradicións literarias.	4.1. Tristán de Béroul e Tristán de Thomas. 4.2. Os relatos breves: Lai de Chevreuille e Folies Tristan. 4.3. As versións alemás: Eilhart d'Oberg e Gottfried de Strasbourg. 4.4. A Tristams Saga norueguesa. 4.5. As transformacións en prosa.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A7 A11 A15 B1 B5 B7 B8	0	17	17
Traballos tutelados	A1 A7 A9 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C6 C7 C8	0	20	20
Proba mixta	A7 A14 B5 B7	2	24	26
Sesión maxistral	A7 A14 A23 B3 B5 B8 C4	14	0	14
Análise de fontes documentais	A14 A15 A20 A22 A23 B1 B3 B5 B7 B8 B9 C4 C6 C8	16	16	32
Atención personalizada		3.5	0	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura de fontes primarias e/ou secundarias necesarias para adquirir os coñecementos e destrezas relacionados coa materia.
Traballos tutelados	Realización dun traballo guiado polas profesoras sobre unha das seccións do programa da materia (lingüística ou literaria).
Proba mixta	Proba de carácter teórico-práctico que avaliará os coñecementos e destrezas adquiridos e que terá lugar ao final do curso.
Sesión maxistral	Explicación por parte da profesora dos contidos do programa, que inclúe a formulación de preguntas por parte dos alumnos.
Análise de fontes documentais	Estudo de textos e outras fontes que condúzan ao mellor coñecemento e dominio da materia do programa e a adquirir de forma máis eficaz as destrezas asociadas ao mesmo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Traballos tutelados	Estas metodoloxías comportan un seguimento particularizado da profesora, dentro e fóra da aula, segundo un calendario que se indicará ao principio do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A7 A9 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C6 C7 C8	Valorarase a asistencia ás titorías correspondentes, a corrección no contido e na expresión, de modo que se deducirá puntuación por faltas de ortografía e, en xeral, por unha expresión deficiente. Os alumnos/as Erasmus serán obxecto dunha consideración diferenciada en canto ás faltas de expresión, aínda que é esixible un mínimo de corrección lingüística.	50
Proba mixta	A7 A14 B5 B7	Realización dunha proba escrita sobre o contido da materia. Aplicaranse os mesmos criterios de corrección lingüística ca na actividade anterior.	50

Observacións avaliación

Se o alumno/a realiza o 50% das actividades propostas (o traballo tutelado), aínda que non se presente ao exame, será avaliado/a (a súa cualificación non será, pois, NP). Na segunda oportunidade, o alumnado deberá completar as actividades que se solicitan. A entrega do traballo farase o día do exame oficial.

Non admitiránse os traballos via e-mail, sempre en papel.

Para ser considerado Aprobado na

primeira oportunidade, o alumno/a deberá realizar todas as actividades propostas e obter en cada unha delas un mínimo de 5, tanto no traballo coma na proba mixta.

Na segunda

oportunidade, o alumno/a deberá recuperar as actividades suspensas (traballo e/ou exame) e obter en cada unha delas un mínimo de 5.

O sistema de avaliación será obxecto de adaptación

para o alumnado con dispensa académica. Terán que facer o traballo tutelado (50 %) e 5 recensións bibliográficas sobre o temario para completar o outro 50 % da avaliación.

Calquera falta de honradez académica se penalizará de acordo co establecido nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario". Artigo 14.

A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas ao apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no centro nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); o coa titora ADI da Fac. de Filoloxía (pat.filoloxia@udc.gal).

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Tagliavini, Carlo (1973). Orígenes de las lenguas neolatinas. México: Fondo de Cultura Económica - Munteanu Colán, Dan (2002). "Vectores en el contacto lingüístico: dominio hispánico", Revista de filología española. - Munteanu Colán, Dan (2000). "La génesis de las lenguas románicas, resultado del contacto lingüístico", en Actes du XXIIe. Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (Bruxelles, juillet 1998), . Tübingen: Niemeyer - Munteanu Colán, Dan (1996). El papiamento, lengua criolla hispánica. Madrid: Gredos - (). . - Gargallo, José Enrique y Mª Reina Bastardas (2007). Manual de lingüística románica. Barcelona: Ariel - Curtius, Ernst Robert (1955). Literatura Europea y Edad Media Latina. México-Madrid-Buenos Aires: F.C.E. - Russell, Peter E. (1991). Fernando de Rojas, La Celestina. Comedia o tragicomedia de Calisto y Melibea. Castalia: Madrid - Corti, M. (1995). La Commedia di Dante e l'oltretoma eslamico. Belfagor, L, III. - Barolini, T. (1993). Il miglior fabbro. Dante e i poeti della Commedia. Tirín: Bollati Boringhieri - Bruyne, E. (1946). Etudes d'esthétique médiévale. Brujas: De Tempel - Ariani, M. (1999). Petrarca. Roma: Salerno Editrice - Benson, R. L. (1977). Protohumanism and Narrative Technique in Early Thirteenth-Century Italian Ars Dictaminis. Ravenna: Longo - (). . - Varvaro, Alberto (2001). Linguistica romanza. Corso d'introduzione. Napoli: Liguori (hay también versión francesa) <p>Proporcionarase bibliografía específica para cada tema dentro da aula.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías